

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Adam Roch

w sprawie W.P.

skazanego z art. 148 § 1 k.k. i art. 280 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu niejawnym

w dniu 24 lipca 2025 r,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 31 sierpnia 2010 r.,

sygn. II AKa 226/10 utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z 8 marca 2010 r., sygn. III K 4/09

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;
2. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego obciążyć skazanego W.P.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 8 marca 2010 r., sygn. III K 4/09, uznał W.P. i B.K. winnych tego, że w nocy po godz. 2:02 24 stycznia 2008 r. w W., woj. [...] działając wspólnie i w porozumieniu, po uprzednim użyciu przemocy wobec J.L. polegającej na szarpaniu go, zabrali mu w celu przywłaszczenia pieniądze w

kwocie nie mniejszej niż 6.000 zł po czym działając z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia J.L. powiesili go w ten sposób, że B.K. wskazał na linę do holowania auta, którą W.P. przerzucił i przywiązał do szyny - do mocowania regipsów - zamontowanej pod sufitem po czym zrobił pętlę, podniósł nietrzeźwego pokrzywdzonego i założył pętlę na szyję J.L., a następnie puścił jego ciało co spowodowało zaciśnięcie pętli na szyi J.L. i jego nagły zgon tj. za winnych popełnienia czynu z art. 280 § 1 k.k. i art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za zbrodnię tę na podstawie art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. W.P. wymierzył karę 25 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 31 sierpnia 2010 r., sygn. II AKa 226/10, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Od tego wyroku kasację wniósł m.in. obrońca skazanego W.P., którą postanowieniem z 7 listopada 2011 r., sygn. V KK 69/11, Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną.

Następnie w listopadzie 2011 r. W.P. wystąpił z wnioskiem własnym o wznowienie postępowania wnosząc jednocześnie o ustanowienie mu adwokata do jego sporządzenia, ale ustanowiony wówczas obrońca złożył oświadczenie o niedostrzeżeniu podstaw do sporządzenia takiego wniosku i w konsekwencji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku własnego skazanego.

W październiku 2014 r. skazany W.P. po raz kolejny wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o ustanowienie mu adwokata celem sporządzenia wniosku o wznowienie ww. postępowania. Ustanowiony obrońca z urzędu złożył wniosek, wskazując w nim na nowy, nieznany uprzednio sądowi dowód, w postaci zeznań świadka T.S., który posiadać miał istotną wiedzę dotyczącą przestępstwa, za które skazano W.P., a w szczególności dot. motywów działania drugiego ze współoskarżonych. Postanowieniem z 23 kwietnia 2015 r., sygn. V KO 59/14, Sąd Najwyższy wniosku nie uwzględnił.

Kolejny wniosek o wznowienie postępowania obrońca skazanego złożył w listopadzie 2020 r. wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu i Sądu Okręgowego w Świdnicy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania „w zakresie ustalenia abonentów telefonu komórkowego o numerach [...] i [...]1, do których numery te były przypisane w czasie popełnienia zarzucanego

W.P. czynu i przesłuchanie go na okoliczności związane ze znajomością z J.L., jak również na okoliczności dotyczące telefonicznych połączeń SMS mających miejsce 24, 25 i 30 stycznia 2008 r., a więc czasie wskazanym w akcie oskarżenia i w uzasadnieniu wyroków sądu I i II instancji, w którym J.L. już nie żył. W uzasadnieniu wniosku obrońca podniósł, że ujawniły się nowe „środki dowodowe”, które nie były znane w postępowaniu przygotowawczym oraz na rozprawach przed sądami obydwu instancji. Tym nowym „źródłem dowodowym” miał być wykaz wszystkich połączeń zarejestrowanych w sieci P. związanych z numerem MISIDN: [...], od 1 stycznia 2008 r., 00.00.00 do 31 stycznia 2008 r. godz. 23:59:59, znajdującym się w aktach niniejszej sprawy. Z tego dokumentu miało wynikać, że z telefonu o numerze [...], którego abonentem był J.L. wykonywano połączenia w dniach 24, 25 i 30 stycznia 2008 r., a więc po przyjętej przez sąd dacie zgonu.

Postanowieniem z 17 marca 2021 r., sygn. V KO 122/20, Sąd Najwyższy oddalił powyższy wniosek.

Obecnie przedmiotem rozpoznania jest wniosek obrońcy skazanego z 19 listopada 2024 r., w którym jego autor wskazując jako jego podstawę art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 540 § 1 pkt. 2 lit. a k.p.k. wniósł o wznowienie postępowania karnego i uniewinnienie skazanego wobec oczywistej niesłuszności wyroków sądów obu instancji. Nadto wnioskodawca wniósł o:

1. przeprowadzenie dowodów, które w jego ocenie ujawniły się po uprawomocnieniu wyroku sądu I instancji i dodatkowo mające świadczyć o popełnieniu przestępstw w czasie ich dokumentowania w toku śledztwa w postaci:

1. dokumentów z:

1. ekspertyzy grafologicznej z 5 sierpnia 2024 r. wykonanej przez Centrum Ekspertyz Kryminalistycznych Sp. z o.o. dla stwierdzenia nowych faktów:

1. nieautentyczności podpisu mającego należeć do W.P. na upomnieniu wydanym przez Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu nr [...] z dn. 13.01.2008 r.;

2. fałszowania przez organy ścigania dokumentów stanowiących podstawę dla wydawanych wyroków przez sądy rozpoznające sprawę W.P.,

3. bezprawnych działań podejmowanych przez organy ścigania celem pozbawienia skazanego alibi;

4. protokołu eksperymentu procesowego z 29 kwietnia 2008 r. dla stwierdzenia nowych faktów:
 5. nieobecności B.K. w mieszkaniu J.L. w chwili popełnienia przestępstwa,
 6. nieobecności W.P. w mieszkaniu J.L. w chwili popełnienia przestępstwa, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym,
 7. błędnego wskazania przez B.K. miejsca powieszenia J.L.,
 8. błędnego wskazania przez B.K. koloru liny wisielczej,
 9. błędnego określenia przedmiotów użytych do powieszenia J.L.,
 10. braku podstawowej wiedzy B.K. co do przedmiotowego zdarzenia, jak zachowanie osoby wieszanej i osób wieszających,
 11. nieprawidłowości, jakich dopuścili się podczas czynności procesowej osoby prowadzące eksperyment procesowy, w tym sugerowaniu odpowiedzi B.K. - protokolowania niezgodnego z przebiegiem czynności procesowej,
 12. zatajenia przez osoby prowadzące eksperyment procesowy swojej wiedzy o innym usytuowaniu liny wisielczej zwisającej z konstrukcji g-k przy lewym boku wersalki, a ujawnionej na zdjęciach wykonanych przez MZB 27 lutego 2008 r., w stosunku do miejsca powieszenia J.L. wskazanego przez B.K. podczas eksperymentu,
 13. zatajenia przez osoby prowadzące eksperyment procesowy informacji wynikających ze zdjęć wykonanych przez MZB 27 lutego 2008 r., na których uwidoczniony jest na kredensie kuchennym portfel denata oraz klucze do mieszkania pomimo wskazywania podczas eksperymentu procesowego przez B.K., że portfel zabrał W.P.,
 14. posiadania przez prowadzącego eksperyment procesowy wiedzy o obecności w mieszkaniu J.L., w chwili popełnienia przestępstwa, osoby o imieniu Ł.,
 15. sprzeczności z zasadami logicznego rozumowania rekonstrukcji przedstawionej przez B.K.,
- niewłaściwego sposobu przeprowadzenia eksperymentu procesowego poprzez wywieranie presji na uczestniczącym w nim B.K., protokolowania niezgodnego ze stanem faktycznym, sugerowaniu odpowiedzi, braku zweryfikowania i wyjaśnienia

przez prowadzących braku wiedzy B.K. co do faktycznego miejsca powieszenia denata, braku wyjaśnienia przez prowadzących braku wiedzy B.K. co do usytuowania przedmiotów w mieszkaniu denata,

16. jakości i zakresu posprzątania mieszkania w marcu 2008 r. na zlecenie MZB przez firmę sprzątającą,
17. układu funkcjonalnego mieszkania J.L.,
18. zatajenie przez organy ścigania faktu przeprowadzenia eksperymentu procesowego, którego przebieg był sprzeczny z późniejszymi ustaleniami stanu faktycznego przez rozpoznające sprawę sądy,
 - szkicu mieszkania J.L. z 11 września 2024 r. z usytuowanymi przedmiotami znajdującymi się w mieszkaniu 27 lutego, 25 kwietnia 2008 r. mających związek ze śmiercią J.L. oraz wskazań B.K. jakich dokonał podczas eksperymentu procesowego 29 kwietnia 2008 r., dla stwierdzenia nowych faktów:
19. wskazania B.K. miejsca powieszenia J.L. podczas eksperymentu procesowego 29 kwietnia 2008 r.,
20. miejsca ujawnienia zwłok J.L. w dniu 31 stycznia 2008 r.,
21. umiejscowienia przywiązanej do konstrukcji g-k liny wisielczej przy lewym boku wersalki usytuowanej w narożu lewej ściany patrząc od wejścia do pomieszczenia ujawnionej na zdjęciu z 27 lutego 2008 r.,
22. umiejscowienia pozostawionych na kredensie kuchennym kluczy oraz portfela typu nerka ujętych na zdjęciu 27 lutego 2008 r.,
23. wskazania przez B.K. podczas eksperymentu procesowego 29 kwietnia 2008 r. innego miejsca powieszenia J.L. w stosunku do miejsca ujawnienia liny wisielczej co widać na zdjęciach MZB z 21 lutego 2008 r. oraz zeznań świadka J.C.,
24. oparcia się Sądu Okręgowego w Świdnicy, podczas rekonstrukcji stanu faktycznego, na wadliwym materiale dowodowym, w skład którego nie wchodził szkic mieszkania z uwzględnieniem umiejscowienia pozostawionych w mieszkaniu przedmiotów;

25. wykazu podmiotów działających w ramach struktury KMP w W. na 2008 r. „Policyjnej Izby Dziecka” mieszczącej się przy ul. [...] przeznaczonej dla osób od 13 do 18 roku życia, w której przebywała tzw. trudna młodzież, głównie uciekinierzy z domów rodzinnych i placówek wychowawczych oraz wchodzących w konflikt z prawem;
1. „pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych celem wytrzeźwienia” mieszczących się przy ul. [...] (zwanym PDOZ lub Policyjna Izba Zatrzymań) przeznaczonych dla osób dorosłych zatrzymanych przez Policję dla stwierdzenia nowych faktów:
2. błędnego ustalenia przez sądy obu instancji, rozpatrujące sprawę skazanego, fałszywości alibi skazanego - a to wskutek pomylenia nazw i instytucji (Policyjnej Izby Dziecka i PDOZ),
3. nieobecności skazanego w mieszkaniu J.L. w chwili popełnienia przestępstwa, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym;
4. wykazu połączeń telefonicznych numeru [...] od dnia 01-01-2008 00:00:00 do dnia 31.01.2008 23:59:59 dokument na karcie 605-622 akt sprawy dla stwierdzenia nowych faktów:
5. wykonywanych przez J.L. połączeń telefonicznych w dniach 24 i 25 stycznia 2008 r. czyli po przyjętej przez Sąd Okręgowy w Świdnicy dacie śmierci J.L.,
6. błędnie ustalonej dacie śmierci J.L. przez Sąd Okręgowy w Świdnicy na dzień z 23 na 24 stycznia 2008 r. godz. 2:04,
7. dacie zgonu J.L., która nie mogła nastąpić przed ostatnim połączeniem telefonicznym, które miało miejsce 25 stycznia 2008 r. o godz. 12:43:35, w formie wysłanego przez J.L. SMSa na numer [...]1.
- b. dowodu z materiałów audiowizualnych, zawartych na płytach CD/DVD oraz na platformie www.youtube.com :
8. z wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z I.S. i T.S., z którego wynika, że w mieszkaniu J.L. w dacie jego prawdopodobnej śmierci przebywał B.K. i S.S., czyli brat M.S.;
9. z wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z I.K., bliską krewną B.K., z którą miał kontakt przed swoim zatrzymaniem i po wyjściu na wolność na warunkowe przedterminowe zwolnienie, z którego wynika, że w mieszkaniu

- J.L. w dacie jego prawdopodobnej śmierci przebywał B.K. i S.S., czyli brat M.S.;
10. z wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z M.S. konkubiną B.K., z którego wynika, że w mieszkaniu J.L. w dacie jego prawdopodobnej śmierci nie było W.P.;
 11. z wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z T.S., z którego wynika, że po jego zatrzymaniu funkcjonariusze Policji używali wobec niego gróźb i wymuszali na nim przyznanie się do zabójstwa J.L., a po samym zatrzymaniu został rozebrany do naga i pozostawiony w takim stanie w celi;
 12. wszystkie zapisy audio dla stwierdzenia nowych faktów:
 - nieobecności skazanego w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym,
 13. obecności w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym brata M.S., tj. S.S.,
 14. obecności w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym osoby o imieniu Ł.,
 15. stosowania przemocy fizycznej i psychicznej wobec zatrzymanych przez funkcjonariuszy Policji celem zmuszenia ich do przyznania się do zabójstwa J.L.;
 16. wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z L.G. pracownicą Miejskiego Zarządu Budynków w W. dla stwierdzenia nowych faktów:
 17. udzielenia zlecenia posprzątania mieszkania celem jego przygotowania do udostępnienia kolejnemu najemcy, zakresu zlecenia, procedury sprawdzenia jakości wykonanej usługi, braku zastrzeżeń MZB do jakości wykonanej usługi przez firmę sprzątającą, braku pozostawienia w mieszkaniu denata przez firmę sprzątającą przedmiotów należących do poprzedniego najemcy, w tym liny zabezpieczonej jako dowód rzeczowy nr 1 w sprawie;

18. wywiadu przeprowadzonego w 2024 r. przez M.K. z R.K. pracownikiem firmy sprzątającej „Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Ochrony Środowiska A. Sp. z o.o.” dla stwierdzenia nowych faktów:
19. przyjęcia zlecenia posprzątania mieszkania celem jego przygotowania do udostępnienia kolejnemu najemcy, jakoś wykonanego zlecenia, braku pozostawienia w mieszkaniu denata przedmiotów należących do poprzedniego najemcy, w tym liny później zabezpieczonej jako dowód rzeczowy nr 1 w sprawie;
20. materiału opublikowanego w 2024 r. na platformie Youtube przez redakcję AK. pt. Niesłusznie [...] www.youtube.com <https://www.youtube.com/>[...] dla stwierdzenia nowych faktów:
21. braku obecności W.P. w mieszkaniu denata w dniu dokonanej zbrodni,
22. podejrzenia dokonania zbrodni zabójstwa J.L. przez S.S. oraz osobę o imieniu Ł.,
23. sfalszowania przez Komendę Wojewódzką Policji upomnienia do zapłaty za pobyt W.P. w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych lub doprowadzonych celem wytrzeźwienia w celu podważenia alibi W.P.,
24. sfalszowania przez funkcjonariusza Policji M.B. protokołu oględzin miejsca zdarzenia z 31 stycznia 2008 r.,
25. ustaleń śledztwa dziennikarskiego w sprawie śmierci J.L.;
26. materiału opublikowanego w 2024 r. na platformie Youtube przez redakcję AK. pt. 25 lat więzienia [...] Część 2 śledztwa pod linkiem na platformie www.youtube.com: <https://www.youtube.com/>[...] dla stwierdzenia nowych faktów:
27. posiadania przez prowadzącego eksperyment procesowy wiedzy o obecności
w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci, osoby o imieniu Ł. oraz braku podjęcia jakichkolwiek czynności z tym związanych,
28. braku obecności W.P. w mieszkaniu denata w dniu dokonanej zbrodni,
29. braku obecności B.K. w mieszkaniu denata w dniu dokonanej zbrodni,
30. analizy eksperymentu procesowego dokonanej przez eksperta J.J. byłego funkcjonariusza Policji i negocjatora,

31. ujawnienia przez R.S. obecnego Komendanta Miejskiego Policji we W. już po wysprzątaniu mieszkania przez firmę sprzątającą podczas powtórnych oględzin miejsca zdarzenia mających miejsce 25 kwietnia 2008 r. pętli z liny wisielczej zabezpieczonej w tym dniu jako dowód rzeczowy nr 1,
32. ustaleń śledztwa dziennikarskiego w sprawie śmierci J.L.;
- nagrania z eksperymentu procesowego, przeprowadzonego z udziałem B.K. w mieszkaniu J.L. 29 kwietnia 2008 r., dla stwierdzenia nowych faktów:
33. nieobecności B.K. w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci,
34. nieobecności W.P. w mieszkaniu J.L. w chwili jego śmierci, a także w okresie bezpośrednio go poprzedzającym i po nim następującym,
35. błędnego wskazania przez B.K. miejsca powieszenia J.L.,
36. błędnego wskazania przez B.K. koloru liny wisielczej,
37. błędnego wskazania przedmiotów użytych do powieszenia J.L.,
38. braku podstawowej wiedzy B.K. co do przedmiotowego zdarzenia, jak zachowania osoby wieszanej i osób wieszających,
39. nieprawidłowości, jakich dopuścili się podczas czynności procesowej osoby prowadzące eksperyment procesowy, w tym sugerowaniu odpowiedzi B.K., protokolowania niezgodnego z przebiegiem czynności procesowej,
40. celowego zatajenia przez osoby prowadzące eksperyment procesowy swojej wiedzy o innym usytuowaniu liny wisielczej zwisającej z konstrukcji g-k przy lewym boku wersalki, a ujawnionej na zdjęciach wykonanych przez MZB 27 lutego 2008 r., w stosunku do wskazania miejsca powieszenia J.L. przez B. K.,
41. celowego zatajenia przez osoby prowadzące eksperyment procesowy swojej wiedzy o ujawnionym na zdjęciach wykonanych przez MZB 27 lutego 2008 r., a znajdującym się na kredensie portfela denata, pomimo wskazywania przez B.K., że portfel zabrał W.P.,
42. posiadania przez prowadzącego eksperyment procesowy wiedzy o obecności
w mieszkaniu J.L., w chwili popełnienia przestępstwa, osoby o imieniu Ł.,
43. sprzeczności z zasadami logicznego rozumowania rekonstrukcji

przedstawionej przez B.K.,

44. niewłaściwego sposobu przeprowadzenia eksperymentu procesowego poprzez wywieranie presji na uczestniczącym w nim B.K., protokolowania niezgodnego ze stanem faktycznym, sugerowaniu odpowiedzi, braku zweryfikowania i wyjaśnienia przez prowadzących braku wiedzy B.K. co do faktycznego miejsca powieszenia denata, braku wyjaśnienia przez prowadzących braku wiedzy B.K. co do usytuowania przedmiotów w mieszkaniu denata,
 45. jakości i zakresu posprzątania mieszkania w marcu 2008 r. na zlecenie MZB przez firmę sprzątającą,
 46. układu funkcjonalnego mieszkania J.L.
1. Zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej w W. o udostępnienie akt postępowania o sygn. [...] oraz do Sądu Rejonowego w W. o udostępnienie akt postępowania o sygn. II K 1306/11 w sprawie o czyn z art. 231 § 1 k.k. przeciwko funkcjonariuszom Policji – [...] Komisariatu Policji w W., dla stwierdzenia nowych faktów:
 2. rodzaju i wagi naruszeń jakich się dopuścili funkcjonariusze Policji a co miało wpływ na sprawę, w której skazany został W.P.
 3. Zwrócenie się do Komendy Miejskiej Policji w W. o przekazanie aktualnej na 2008 rok struktury organizacyjnej Komendy Miejskiej Policji w W. z uwzględnieniem Policyjnej Izby Zatrzymań zwanej też PDOZ oraz Policyjnej Izby Dziecka, dla stwierdzenia nowych faktów:
 4. występowania w ramach struktury organizacyjnej KMP w W. samodzielnych podmiotów tj. Policyjnej Izby Dziecka i Policyjnej Izby Zatrzymań,
 5. braku właściwego zweryfikowania alibi skazanego w ramach prowadzonego postępowania przed sądami obu instancji.
 6. Zwrócenie się do Komendy Miejskiej Policji w W. oraz Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu o udostępnienie akt postępowania dyscyplinarnego prowadzonego wobec funkcjonariuszy Policji tj. M.B., A.K., I.S., dla stwierdzenia nowych faktów:
 7. rodzaju i wagi naruszeń jakich się dopuścili funkcjonariusze Policji a co miało wpływ na sprawę, w której skazany został W.P.,

8. wydanego w ich sprawie orzeczenia dyscyplinarnego oraz motywów rozstrzygnięcia
9. Zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej w W. o udostępnienie akt prowadzonego śledztwa o sygn. akt: [...] dotyczącego stosowania przez funkcjonariuszy Policji przemocy fizycznej i znęcania się psychicznego celem uzyskania wyjaśnień od W.P. tj. z art. 246 k.k., które jest obecnie prowadzone po wcześniejszym uchyleniu przez Sąd Rejonowy w W. postanowienia prokuratora o umorzeniu śledztwa następnie wydaniu kolejnego postanowienia o umorzeniu śledztwa i uwzględnieniu z urzędu zażalenia na to postanowienie przez prokuratora prowadzącego postępowanie dla stwierdzenia nowych faktów:
10. dopuszczeniu się przez funkcjonariuszy policji czynów zabronionych wobec W.P. oraz T.S. polegających na znęcaniu się psychicznym, fizycznym oraz stosowaniu gróźb karalnych wobec oskarżonych celem przyznania się do zabójstwa J.L.
11. Zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej w W. o udostępnienie informacji co do ewentualnego prowadzenia przez organy ścigania postępowania przygotowawczego wobec funkcjonariusza policji M.B. w sprawie niewątpliwego sfalszowania protokołu oględzin mieszkania J.L. z 31 stycznia 2008 r. dla stwierdzenia nowych faktów:
12. dopuszczenia się przez funkcjonariusza policji przestępstwa sfalszowania dokumentu stanowiącego podstawę dla rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Świdnicy i Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu.
13. Zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie o udostępnienie akt postępowania o sygn. akt. [...] w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez prokuratora nadzorującego postępowanie karne prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w W. poprzez przekroczenie przez niego lub niedopełnienie obowiązków, w którym odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie wszystkich 7 czynów, przy czym w zakresie 6 czynów stwierdzono przedawnienie karalności czynu, z uwagi na czas jaki upłynął od momentu w jakim czyny te miały być popełnione a momentem złożenia zawiadomienia, a odnośnie do jednego stwierdzono

brak znamion przestępstwa, dla stwierdzenia nowych faktów:

- przyjęcia do prowadzenia przez Prokuraturę Rejonową sprawy z zawiadomienia W.P. wobec prokuratora nadzorującego postępowanie karne wobec niego,
- zakończenia postępowania postanowieniem o odmowie wszczęcia w związku z przedawnieniem karalności 6 czynów,
- braku merytorycznego rozpoznania sprawy a w związku z tym konieczności włączenia ich do niniejszych akt i dokonania na ich podstawie ustaleń na potrzeby niniejszego postępowania dla zobrazowania skali nieprawidłowości.

Nadto obrońca skazanego podniósł, że organy prowadzące postępowanie dopuściły się następujących, rażących naruszeń prawa:

1. naruszenia przez sądy art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez:

- fragmentaryczne uwzględnienie zeznań J.C. i pominięcie w rozstrzygnięciu, iż zeznał on, że widział W.P. dn. 24.01.2008 r., mówiąc mu, że się boi, a dn. 25.01.2008 r. około godziny 11.00, stanął w progu mieszkania świadka, prosząc o możliwość pozostania w nim - co stoi w rażącej sprzeczności z sentencją wyroku, zgodnie z którym do morderstwa J.L. miało dojść dnia 24.01.2008 r. w pierwszych godzinach doby, a która to sprzeczność nie została adekwatnie wyjaśniona przez sądy orzekające w sprawie co doprowadziło do błędnego ustalenia daty śmierci;
- pominięcie występowania sprzeczności w materiale dowodowym polegającej na tym, że z wyjaśnień B.K. wynikało, iż J.L. bronił się przed powieszeniem, wciskając palce między szyję, a linkę, podczas gdy w protokole i opinii z sekcji zwłok denata nie stwierdzono obrażeń palców i dłoni wskazujących, że w istocie bronił się on przed powieszeniem,
- pominięcie przez sądy obu instancji przeprowadzenia dowodu z przeprowadzonego z udziałem podejrzanego B.K. 29 kwietnia 2008 r. eksperymentu procesowego i braku odniesienia się do niego w sposób merytoryczny w uzasadnieniu wyroku,
- bezpodstawne przyznanie wiarygodności wyjaśnieniom B.K., które często pozostają w sprzeczności z pozostałą częścią materiału dowodowego, w szczególności co do wyjaśnień K., jakoby:

- on sam był w mieszkaniu J.L. w dacie jego śmierci i widział moment powieszenia denata co stoi w sprzeczności z jego wiedzą co do zdarzenia prezentowaną podczas eksperymentu procesowego.

- W.P. przebywał w mieszkaniu J.L. w noc dokonania morderstwa, podczas gdy przeczą temu zeznania J.C., zeznania świadków a przede wszystkim nowe dowody w postaci wypowiedzi T.S. i K.K., w noc morderstwa przebywał on w mieszkaniu J.L. i był świadkiem ówczesnych wydarzeń, podczas gdy w trakcie eksperymentu procesowego 29 kwietnia 2009 r. wskazał niewłaściwe miejsce powieszenia J.L., nie orientował się w układzie mieszkania J.L., podawał nieprawdziwy przebieg zdarzenia prowadzącego do śmierci J.L., przeczył własnym wyjaśnieniom co do liczby obecnych w mieszkaniu osób, konfabulował co do zabrania przez W.P. ujawnionego na blacie portfela.

2. Naruszenia art. 93 § 2 k.p.k. w zw. z art. 93 § 4 k.p.k. przez pominięcie przez Sąd Apelacyjny formy czynności procesowej dla dokonania weryfikacji, czy skazany w istocie przebywał w Policyjnej Izbie Zatrzymań w przyjętej przez sąd dacie popełnienia czynu zabronionego i zlecenie wykonania weryfikacji pracownicy sekretariatu, która popełniła błąd, próbując uzyskać informację o wzmiance na temat W.P. w Policyjnej Izbie Dziecka, podczas gdy czynność ta, jako czynność procesowa powinna zostać wykonana przez organ procesowy w ramach postępowania karnego.

3. Przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia sfałszowanego dowodu w postaci protokołu oględzin mieszkania z 25 kwietnia 2008 r., który miał dowodzić ujawnienia na podłodze sznura plecionego koloru biało-niebieskiego zakończonego pętelką długości 43 cm, który został zabezpieczony jako dowód rzeczowy nr 1, pomimo że przed oględzinami mieszkanie było wysprzątane i gotowe do przekazania kolejnemu najemcy bez pozostawionej na środku pokoju liny wisielczej.

4. Przyjęcia za podstawę rozstrzygnięcia sfałszowanego w KWP Policji we Wrocławiu dowodu w postaci Upomnienia nr [...] datowanego na 13 stycznia 2008 r., które miało dowodzić, że 23 stycznia 2008 r. W.P. nie przebywał w Policyjnej Izbie Zatrzymań.

5. Przyjęcia za podstawę rozstrzygnięcia sfałszowanego dowodu w postaci

protokołu oględzin mieszkania z 31 stycznia 2008 r. z którego wynika, że protokół został antydatowany a świadczy o tym brak zabezpieczenia dowodów rzeczowych, które zostały ujęte w treści samego protokołu jak np. lina wisielcza, klucze, portfel.

6. Naruszenia art. 205 k.p.k. przez dokonanie pierwszych oględzin miejsca zdarzenia 31 stycznia 2024 r. przez asp. M.B. bez udziału specjalistów, mimo, że wobec znalezienia zwłok ludzkich należało wykonać czynności technicznych w postaci w szczególności szkicu miejsca zdarzenia, pomiarów, zabezpieczenia śladów biologicznych, zdjęć miejsca zdarzenia, co poskutkowało w szczególności brakiem sporządzenia rzetelnego protokołu i zabezpieczenia linki holowniczej, na której wisiały zwłoki J.L.
7. Oparcie się w rozstrzygnięciu przez sądy obu instancji na dowodach, które osoby prowadzące postępowanie uzyskały przestępstwem stosując przemoc i znęcając się psychicznie i fizycznie nad oskarżonymi, czym wypełniły znamiona występku z art. 246 k.k. co stanowi naruszenie z art. 168 a k.p.k.

Sąd Najwyższy w trybie art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. zwrócił się o udostępnienie akt Prokuratury Rejonowej w W. o sygn.: [...], [...], Sądu Rejonowego w W. o sygn. II K 1306/11 i Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie o udostępnienie akt o sygn. [...]. Nadto w tym samym trybie zwrócił się do Komendy Miejskiej Policji w W. oraz Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu o udostępnienie akt postępowania dyscyplinarnego w sprawie p-ko funkcjonariuszom Policji – M.B., A.K. oraz I.S. dot. ew. nieprawidłowości w związku z prowadzonym śledztwem w sprawie mającego miejsce 24 stycznia 2008 r. w W. - zabójstwa J.L.

W odpowiedzi na wniosek prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie wskazując m.in., że sprawa ta była przedmiotem badania w Departamencie Postępowania Sądowego Prokuratury Generalnej, na wniosek współoskarżonego B.K. oraz w Prokuraturze Krajowej i przeprowadzone wówczas analizy nie dostarczyły podstaw do wywiedzenia kasacji w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Nadto w styczniu 2024 r. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich – Pełnomocnik Terenowy we Wrocławiu odstąpił od wywiedzenia na korzyść W.P. skargi nadzwyczajnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek nie jest zasadny i tym samym nie zasługuje na uwzględnienie.

Zanim Sąd Najwyższy przejdzie do meritum przypomnieć należy, że podstawy dla wznowienia postępowania karnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem wskazuje treść art. 540 k.p.k., które są precyzyjnie w tym przepisie opisane. Z uwagi na ich wyjątkowy charakter i możliwość przełamania prawomocności wyroku sądowego - obejmują jedynie najpoważniejsze okoliczności, jakie z uwagi na zasady procesu karnego powodują, że sprawę należy rozstrzygnąć ponownie. Zważyć przy tym należy, że specyfika postępowania wznowieniowego wszczynanego na wniosek powoduje, że nie dokonuje się w nim na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie bada się również oceny zasadności orzeczenia sądu pierwszej instancji, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2016 r., V KO 22/16). Podlega weryfikacji jedynie to czy np. ustalono prawomocnym wyrokiem, że popełniono przestępstwo w związku z pierwotnym postępowaniem i istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.), ujawniły się nowe fakty lub dowody świadczące m.in. o tym, że czynu nie popełniono i nie były one znane wcześniej ani sądom rozstrzygającym w sprawie ani też stronom (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.), przepis stanowiący podstawę wydania orzeczenia został uchylony przez Trybunał Konstytucyjny z uwagi na jego sprzeczność z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą (art. 540 § 2 k.p.k.), albo potrzeba wznowienia wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską (art. 540 § 3 k.p.k.). Samo bowiem wskazanie, że w toku postępowania dochodziło do nieprawidłowości nie może stanowić podstawy wznowienia. Ponadto informacje takie muszą poddawać się kontroli i ocenie pod kątem ich prawdziwości. Nie stanowią także przesłanek do wznowienia postępowania zarzuty dotyczące np. sposobu procedowania przed sądem karnym, które były już przedmiotem oceny czy to sądu apelacyjnego czy Sądu Najwyższego orzekającego w trybie kasacyjnym.

Nadto wskazać należy, że wskutek nowelizacji przepisu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. obowiązującej od 1 lipca 2015 r. wyeliminowano zwrot „nie znane przedtem

sądowi", stąd nowe fakty lub dowody mogące stanowić podstawę wznowienia, mogą być uznane tylko takie, które uprzednio nieznane były nie tylko sądowi, ale również stronie, co również powinna ona we wniosku wykazać (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2014 r. III KO 74/14, postanowienie z dnia 26 lutego 2019 r., II KO19/18).

Ponadto trzeba mieć na względzie, że w ramach postępowania o wznowienie nie jest dopuszczalna kontrola poprawności ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy orzekające oraz ponowne badanie wiarygodności dowodów, które przyjęto za ich podstawę. Przedmiotem rozstrzygnięcia jest tu bowiem kwestia istnienia podstaw do wznowienia postępowania, nie zaś kwestia odpowiedzialności karnej, której dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Wskazać także trzeba, że prawomocny wyrok posiada cechy trwałego rozstrzygnięcia przez sąd rozpatrywanej sprawy w zakończonym postępowaniu karnym. Przysługuje mu zatem przymiot domniemania prawdziwości ustaleń faktycznych, poczynionych w danej sprawie i stanowiących podstawę wyroku. Wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. może więc nastąpić tylko wtedy, gdy po wydaniu prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie ujawnią się takie nowe fakty lub dowody, które mogą podważyć prawdziwość przyjętych uprzednio ustaleń faktycznych. Podstawy wznowienia nie mogą jednak stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano.

Czyn natomiast, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być - zgodnie z art. 541 § 1 k.p.k. - ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. *Conditio sine qua non* podjęcia przez sąd

wznowieniowy badania czy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że dane zdarzenie przestępne mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, jest uprzednie wskazanie wyroku lub orzeczenia, o którym mowa w art. 541 § 2 k.p.k., świadczącego o popełnieniu przestępstwa w związku z postępowaniem albo niemożności wydania wyroku skazującego za przestępstwo, jakiego dopuszczono się w związku z postępowaniem karnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 stycznia 2017 r., III KO 53/16; z 17 stycznia 2008 r., V KO 88/07). Podstawowym warunkiem ubiegania się o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. jest więc wykazanie, że „w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa”. Powołanie się zatem na tę okoliczność uwarunkowane jest - co do zasady - istnieniem prawomocnego wyroku skazującego za to przestępstwo. Odstąpienie od tego wymogu wchodzi w rachubę tylko w razie wskazania orzeczenia zapadłego w postępowaniu karnym, stwierdzającego niemożność wydania wyroku skazującego z powodu przeszkód procesowych wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub ze względu na zawieszenie postępowania. W takim przypadku z samej treści orzeczenia wynikać może fakt popełnienia przestępstwa, może być jednak także tak, że organ odmawiający wszczęcia, umarzający albo zawieszający postępowanie w ogóle nie wypowiedział się co do faktu popełnienia przestępstwa. Wówczas konieczne jest wskazanie we wniosku okoliczności świadczących o dopuszczeniu się tego przestępstwa (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 26 maja 2020 r., I KZP 12/19, OSNKW 2020, nr 6, poz. 17). Samo wskazanie orzeczenia, o którym mowa w art. 541 § 1 k.p.k., nie jest w związku z tym wystarczające. Konieczne jest wykazanie istnienia dwóch przesłanek: 1) ustalenia związku przestępstwa z wznawianym postępowaniem; 2) wykazanie jego wpływu na wynik postępowania, które ma zostać wznowione (zob. ww. uchwałę Sądu Najwyższego, o sygn. I KZP 12/19, postanowienia Sądu Najwyższego z 11 marca 2021 r., I KO 39/20, z 28 grudnia 2021 r., IV KZ 52/21, z 1 grudnia 2021 r., I KZ 54/21). Nie jest natomiast wymagane stwierdzenie, iż przestępstwo wywarło wpływ na orzeczenie, albowiem wystarczające jest w tej mierze istnienie „uzasadnionej podstawy do przyjęcia (a więc uzasadnionego przypuszczenia), że wpływ taki mógł mieć miejsce” (zob. S. Zabłocki, Wznowienie postępowania w sprawach karnych po orzeczeniu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,

„Krajowa Rada Sądownictwa” 2013/1, s. 183; tenże (w:) Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. 3, red. Z. Gostyński, Warszawa 2004, s. 653).

Przechodząc do meritum wskazać w pierwszej kolejności należy – na co zresztą słusznie zwrócił uwagę prokurator - że wskazane przez obrońcę postępowania przygotowawcze, z których wynikać ma, iż przedstawiciele organów ścigania w ramach prowadzonej sprawy p-ko W.P. mieli popełnić przestępstwa w związku z postępowaniem objętym wnioskiem, nie ma odzwierciedlenia w aktach spraw wskazanych przez wnioskodawcę jako okoliczność potwierdzająca przesłankę wznowienia postępowania, wynikającą z treści art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Otóż żadne wskazane we wniosku o wznowienie postępowanie nie zakończyło się wyrokiem skazującym. Z akt postępowania wyjaśniającego Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie, o sygn. [...], wynika, że tamtejsza prokuratura postanowieniem z 29 listopada 2013 r. odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez prokuratora nadzorującego śledztwo w sprawie m.in. p-ko W.P. Prokurator co do dwóch jednostkowych czynów uznał, że brak jest znamion czynu zabronionego, zaś w pozostałym zakresie uznał, że karalność przedawniła się. Postanowienie to utrzymał w mocy Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z 9 maja 2014 r., sygn. III Kp 53/14. Składającym zawiadomienie o przestępstwie był skazany W.P. Zawiadomienie to zostało oparte na okolicznościach ujawnionych w toku postępowania będącego przedmiotem wniosku i zostało złożone przez skazanego W.P. po upływie blisko 3 lat od wydania prawomocnego orzeczenia przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu. Z treści postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania nie wynika natomiast, że mogło dojść do popełnienia przestępstwa. Z akt natomiast sprawy wynika, że postępowanie sprawdzające sprowadziło się do sporządzenia kserokopii akt postępowania prowadzonego p-ko W.P.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku sprawy o sygn. II K 1306/11 Sądu Rejonowego w W.. Autorem aktu oskarżenia był oskarżyciel subsydiarny, siostra zmarłego J.D.M. W akcie oskarżenia zarzuciła funkcjonariuszom Policji M.B., A.G. i I.S. niedopełnienie obowiązków służbowych polegających na nieprawidłowym wykonaniu czynności na miejscu zdarzenia polegających na niewykonaniu pełnej dokumentacji miejsca ujawnienia zwłok J.L., niepowiadomienia

o tym prokuratora, niezabezpieczeniu dowodów mogących przyczynić się do ujawnienia sprawców przestępstwa, a także opieszałego, obarczonego błędami prowadzenia postępowania, w szczególności braku dbałości o wyjaśnienie wszystkich okoliczności zdarzenia oraz niedostatecznym sposobie sprawowania nadzoru nad referentem, tj. popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. Przedmiotem tego postępowania były poczynione również przez sąd ustalenia co do sposobu sporządzenia protokołu oględzin miejsca zdarzenia. Wyrokiem z 27 czerwca 2013 r., sygn. II K 1306/11, Sąd Rejonowy w W. ww. oskarżonych uniewinnił od zarzucanych im czynów, stwierdzając przy tym, że nie sposób przypisać im zamiaru zatarcia śladów. Wyrokiem z 6 listopada 2013 r., IV Ka 722/13, Sąd Okręgowy w Świdnicy utrzymał w mocy zaskarżony apelacją oskarżyciela subsydiarnego – wyrok sądu I instancji.

Odnosnie do postępowania Prokuratury Rejonowej w W., o sygn. akt [...], postępowanie się toczy – jak sam wskazał wnioskodawca - z tym, że obecnie skazany W.P. skierował do Sądu Rejonowego w W. subsydiarny akt oskarżenia, a sprawa została zarejestrowana pod sygn. III K 5/25. Postępowanie to wcześniej prowadzone było w formie śledztwa w Prokuraturze Rejonowej w W. pod sygn. [...], ale w oparciu o przepis art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. postanowieniem z 28 czerwca 2024 r. zostało umorzone – wobec stwierdzenia, że brak jest danych uzasadniających dostatecznie podejrzenie popełnienia czynu. Przedmiotem tego śledztwa było zawiadomienie skazanego o popełnieniu przestępstwa polegającego na użyciu w dniu 24 kwietnia 2008 r. przemocy polegającej na jego biciu pięściami po twarzy i brzuchu oraz grożenie mu zabójstwem przy użyciu broni palnej przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w W. w celu wymuszenia na W.P. przyznania się do zabójstwa J.L., tj. o przestępstwo z art. 246 k.k.

Wnioskodawca wskazał również na postępowanie dyscyplinarne, które miało się zakończyć obniżeniem stopnia służbowego, przy czym we wniosku nie wskazał sygnatury sprawy. W związku z powyższym akt tego postępowania nie udało się uzyskać na potrzeby postępowania wznowieniowego. Uzyskano jedynie informację o innym toczącym się postępowaniu wyjaśniającym, jednakże akta tego postępowania zostały wybrakowane (dot. to postępowania wyjaśniającego zarejestrowanego pod nr [...] – Komendy Miejskiej Policji w W.). Tak już na

marginesie wskazać należy, że brak tych akt nie był przeszkodą do wydania orzeczenia w niniejszej sprawie, albowiem to na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania przesłanek do wznowienia postępowania. Sąd wznowieniowy ani nie przeprowadza postępowania dowodowego (jeżeli to czyni, czyni to wyjątkowo) ani nie jest związany koniecznością wykazania podstaw wznowienia postępowania – na tym etapie postępowania ciąży to na wnioskodawcy, skoro wcześniej prawomocnym wyrokiem skazującym zostało obalone domniemanie niewinności.

Nie jest więc wystarczającym do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie ziściła się przesłanka, o której mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. samo wymienienie ww. postępowań, które toczyły się w związku z nieprawidłowościami jakie niewątpliwie miały miejsce w sprawie objętej wnioskiem, ale koniecznym jest wykazanie, że wskazane okoliczności nie dość, że stanowiły przestępstwo to jeszcze mogły mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia. Słusznie nadto wskazał prokurator w odpowiedzi na wniosek, że nieprawidłowości jakie zaistniały w niniejszej sprawie nastąpiły w początkowej fazie postępowania przygotowawczego. Czynności w tej fazie śledztwa były bowiem prowadzone w kierunku samobójczej śmierci pokrzywdzonego J.L. To się zmieniło, gdy organy śledcze powzięły, pod koniec kwietnia 2008 r., wiedzę, że doszło faktycznie do zabójstwa pokrzywdzonego – co wynika z akt sprawy. Zatem skutek pierwotnie założonej przez organa policyjne wersji o samobójczej śmierci pokrzywdzonego mogło dojść do utraty ewentualnych dowodów. Chronologia i sposób jednakże prowadzenia postępowania na jego wczesnym etapie była znana sądom obu instancji, a co za tym idzie dokonały one oceny przedstawionego im przez prokuratora materiału dowodowego wynikającego przecież z czynności podjętych nie tylko po wszczęciu śledztwa w kierunku zabójstwa, ale również z tej wczesnej fazy postępowania.

Same natomiast nieprawidłowości nie mogą być podstawą wznowienia postępowania – koniecznym jest wykazanie przez wnioskodawcę, że doszło do popełnienia przestępstwa w związku z postępowaniem objętym wnioskiem o jego wznowienie – czego w efekcie nie uczynił.

Wnioskodawca podniósł również, że w toku postępowania karnego dopuszczono się przestępstwa sfałszowania dokumentów, związanych z ustaleniem alibi W.P. Miał on w nocy zabójstwa przebywać w policyjnej izbie

wytrzeźwień. Istotnie Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zaniechał zwrócenia się do tej placówki ze stosownym zapytaniem, a zamiast tego w rozmowie telefonicznej z pracownikiem Policyjnej Izby Dziecka pracownik sądu uzyskał informację, że W.P. w tej placówce nie przebywał. Jednakże ww. okoliczność – jako nie mająca nic wspólnego ze złożonym wnioskiem dowodowym - nie może stanowić podstawy do wzruszenia prawomocnie zakończonego postępowania – co słusznie zauważył prokurator. Otóż W.P. w toku postępowania przed sądem I instancji w ramach składanych wyjaśnień, wniosków dowodowych w ogóle o tym nie wspomniał, pomimo że wnosił sukcesywnie o przesłuchanie wskazywanych świadków na okoliczność spożywania przez niego alkoholu w dniu zabójstwa – co sąd I instancji dokładnie weryfikował. Okoliczność pobytu skazanego w izbie wytrzeźwień została wskazana przez obrońcę dopiero w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego. Do kasacji następnie obrońca skazanego załączył wezwanie do zapłaty za pobyt w policyjnej izbie zatrzymań za styczeń 2008 r., przy czym upomnienie to, jak wynika z jego treści zostało wystawione 13 stycznia 2008 r. Zatem nie mogło dotyczyć pobytu, który miał nastąpić dopiero 23 stycznia 2008 r. Wiarygodność tego dokumentu skazany W.P. zaczął kwestionować dopiero w 2019 r. – składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstw polegających na zniszczeniu dokumentacji potwierdzającej jego pobyt w placówce w dniu zabójstwa pokrzywdzonego. Z uzyskanych przez Sąd Najwyższy akt śledztwa Prokuratury Rejonowej w W., o sygn. [...], wynika, że w jego toku uzyskano książkę kontroli osób zatrzymanych oraz książkę przebiegu służby w pomieszczeniu dla zatrzymanych, w treści której odnotowano przyjęcie W.P. do izby wytrzeźwień 13 stycznia 2008 r., godz. 2:10 i jego zwolnienie w tym samym dniu tj. 13 stycznia 2008 r., godz. 13:50. W aktach tego śledztwa znajduje się również kopia protokołu doprowadzenia do izby wytrzeźwień W.P. z 13 stycznia 2008 r. a przy zwolnieniu z izby wytrzeźwień skazanemu wręczono upomnienie - wezwanie do zapłaty, odbiór którego wymieniony pokwitował. Na kartach 443-459 ww. akt Prokuratury Rejonowej w W. znajduje się opinia biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, z której wynika, że podpis na kwestionowanym dokumencie został nakreślony przez W.P. Biegły nadto zaakcentował, że W.P. stosuje wiele rozwiązań graficznych, co może wskazywać na szeroki zakres umiejętności posługiwania się różnymi formami

grafizmu w zależności od przyjętej koncepcji (k. 452 akt Prokuratury Rejonowej w W. o sygn. [...]). Natomiast wnioskodawca przedstawił opinię prywatną z 5 sierpnia 2024 r., która w swej treści jest niejednoznaczna, a sam biegły zastrzegł, że sprecyzowanie wniosków końcowych będzie możliwe po zapoznaniu się z materiałem badawczym. Tym samym stwierdzić należy, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił nawet, że doszło do popełnienia przestępstwa fałszowania dokumentów związanych z ewentualnym alibi skazanego.

Kolejną podstawą, na którą powołuje się wnioskodawca wskazując na konieczność wznowienia postępowania, są okoliczności wynikające z treści art. 540 § 1 pkt 2 lit a k.p.k. Uzasadniając w tej części powyższy wniosek jego autor wskazał, że nowymi dowodami są m.in.: protokół eksperymentu procesowego z 29 kwietnia 2008 r., szkic mieszkania pokrzywdzonego J.L. z 11 września 2024 r. z usytuowanymi przedmiotami znajdującymi się w mieszkaniu z 27 lutego 2008 r., 25 kwietnia 2008 r. wykonany w oparciu o powtórne oględziny miejsca zdarzenia z 25 kwietnia 2008 r. oraz wskazań nieżyjącego B.K., wykaz połączeń telefonicznych numeru [...] od 1 stycznia 2008 r. do 23:59 - 31 stycznia 2008 r. Co do tej grupy oferowanych dowodów jako stanowiących – zdaniem wnioskodawcy - *de novis* zauważyć wypada, że podstawę wznowienia postępowania mogą stanowić tylko nowe dowody, a więc takie, które zawierają nową treść nieznaną wcześniej sądom rozpoznającym sprawę, nie zaś dowody w swej treści znane już sądom. Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy nie mogą zostać uznane za nowy dowód wskazane wyżej źródła dowodowe, albowiem ich treść była znana sądom obu instancji i tej okoliczności nie zmienia fakt, że sądy te co do nich nie wypowiedziały się, nie wzięły ich pod uwagę albo wypowiedziały się w stosunku do nich w sposób niepełny – co błędnie założył wnioskodawca. Pamiętać przy tym należy – o czym była mowa wyżej – dowody te nie tylko nie muszą być nieznanne sądom rozstrzygającym sprawę, ale również i stronom postępowania. Trudno jest zatem przyjąć, że zarówno powyższe dowody, jak i ich treść nie była znana sądom *meriti* i skazanemu W.P., skoro znajdowały się one w aktach sprawy – czego sam wnioskodawca nie kwestionuje. Przypomnieć bowiem należy, że W.P. przecież nie tylko był aktywnym uczestnikiem postępowania sądowego, ale miał zapewnionego obrońcę w jego toku . Natomiast jeżeli zdaniem autora wniosku dokonana analiza

ww. dowodów przez orzekające w sprawie sądy nie była pełna to niczego to w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania nie zmienia. Jeżeli natomiast, zdaniem wnioskodawcy, dana grupa dowodów została oceniona z naruszeniem przepisów prawa procesowego, a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, to rzecz jasna okoliczność ta może stanowić podstawę zarzutu kasacyjnego, a nie podstawę wniosku o wznowienie postępowania. Oddalenie przez Sąd Najwyższy kasacji obrońcy skazanego nie zamyka przecież drogi do badania tej problematyki i rozważenia możliwości wniesienia w tej sprawie przez podmioty wymienione w treści art. 521 k.p.k. W tym zakresie Sąd Najwyższy podziela stanowisko już w tej sprawie wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z 17 marca 2021 r., sygn. V KO 122/20.

Kolejną grupą dowodów wskazaną przez wnioskodawcę były nagrania osób dokonywanych przez jeden z portali internetowych, które to osoby wypowiadały się w przedmiocie postępowania karnego, przy czym w większości były to osoby, które miały status świadka w sprawie i były - czy to w toku postępowania przygotowawczego i sądowego, czy tylko w toku postępowania sądowego – przesłuchane w tym charakterze. Dotyczy to I. i T.S., M.S. a nadto współoskarżonego a następnie uniewinnionego w postępowaniu będącym przedmiotem wniosku – T.S., który rzecz oczywista składał wyjaśnienia w tym postępowaniu. Jediną osobą, wypowiadającą się w przedmiocie sprawstwa W.P., a która nie została przesłuchana w charakterze świadka – była K.K. Jednakże jej wypowiedź w swej treści jest niekonsekwentna, pomyliła ona nawet pleć pokrzywdzonego, którą skorygowała następnie na wyraźną sugestię osoby pytającej, a nadto jest to świadek ze słyszenia, który nawet nie opisał pełnej relacji nieżyjącego już B.K. z przebiegu zdarzenia. Nowymi dowodami w sprawie są również wypowiedzi medialne pracowników MZBiM R.K. i L.G., którzy nie byli świadkami zdarzenia, a ich wypowiedzi sprowadzają się do procedury sprzątania mieszkań po zmarłych osobach i przemyśleń po obejrzeniu programu nt. zabójstwa pokrzywdzonego.

Co do pozostałych wymienionych osób, a które na etapie postępowania rozpoznawczego były przesłuchane w charakterze świadków Sąd Najwyższy ma w polu widzenia - stanowisko tej części linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, która

uznaje za nowy dowód w rozumieniu przywołanego już przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a-c k.p.k. nieznane wcześniej informacje o faktach wynikających z dowodów już przeprowadzonych. W tym kontekście nowe fakty to nowe okoliczności, które wynikają ze znanych uprzednio dowodów, źródeł dowodowych (np. nowe fakty ujawnione przez świadka przesłuchanego w postępowaniu pierwotnym). Rzecz jednak w tym, że wypowiedzi tych osób, których nagrania zostały przedstawione Sądowi Najwyższemu są niekonsekwentne co do szczegółów zdarzenia. Opowiadają oni o zdarzeniu sprzed 16 lat, w sposób lakoniczny, fragmentaryczny, skoro naturalną konsekwencją tego stanu rzeczy jest zatarcie śladów pamięci – na co przecież się powołują. Ich natomiast depozycje złożone w toku postępowania tak przygotowawczego, jak i sądowego zostały złożone w stosunkowo krótkim okresie od śmierci pokrzywdzonego. Kolejnym elementem, który powoduje, że nie mogą się one stać podstawą wznowienia postępowania jest to, że byli to świadkowie ze słyszenia – nie byli oni przecież bezpośrednimi świadkami zdarzenia – co wynika nawet z ich wypowiedzi. Wszystkie natomiast pozostałe zapisy audio są swobodną, wynikającą przecież z konwencji programu publicystycznego, oceną zdarzenia – z pewnością nie mogą być one podstawą do wznowienia postępowania z uwagi na przywołaną przesłankę *de novis*.

W części motywacyjnej wniosku o wznowienie wnioskodawca gros miejsca poświęca ocenie zgromadzonego materiału dowodowego. Rzecz jednak w tym – o czym była już mowa wcześniej – że kontrola prawidłowości już przeprowadzonej oceny materiału dowodowego sprawy prawomocnie zakończonej jest na tym etapie postępowania niemożliwa .

W kontekście wniosku obrońcy o przeprowadzenie pozostałych dowodów wymienionych we wniosku, a wskazanych w części wstępnej niniejszego uzasadnienia, zwrócić uwagę należy, że w trakcie postępowania wznowieniowego nie przeprowadza się postępowania dowodowego, a jedynie ocenia czy przedstawione przez stronę dowody odpowiadają podstawie wznowieniowej *propter nova*. W żadnym razie nie chodzi tu o poszerzanie postępowania dowodowego do takich granic, aby można było mówić o prowadzeniu postępowania dowodowego co do istoty sprawy, a więc w zakresie typowym dla rozprawy głównej przed sądem pierwszej instancji. Czynności sprawdzające, o których mowa w art. 97 k.p.k. w zw.

z art. 546 k.p.k., mogą być zatem prowadzone jedynie w celu zweryfikowania podstaw wznowienia – co Sąd Najwyższy uczynił w niezbędnym zakresie – o czym była mowa w części wstępnej uzasadnienia, a nie w kierunku uniewinnienia oskarżonego po ewentualnym wznowieniu postępowania karnego i uchyleniu wyroku. W przedmiotowej sprawie przeprowadzenie dalszych czynności było zbędne, gdyż już sama analiza pozwalała stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2016 r., sygn. akt V KO 60/16 oraz postanowienie z 3 grudnia 2024 r., sygn. I KO 67/23).

Podniesienie natomiast przez obrońcę skazanego zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. jest nieuprawnione na tym etapie postępowania. Zarzut naruszenia tych przepisów może zostać podniesiony jedynie w postępowaniu apelacyjnym lub kasacyjnym w sytuacji, gdy sąd odwoławczy orzeka odmiennie co do istoty. W postępowaniu wznowieniu sąd nie ocenia sposobu przeprowadzenia postępowania pod kątem czy to naruszenia norm procedury karnej czy też nie ma uprawnień do oceny prawidłowości ocen tak poszczególnych dowodów, jak i całości zgromadzonego materiału dowodowego. Jest to domena postępowania rozpoznawczego i w ograniczonym zakresie postępowania kasacyjnego.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia, obciążając skazanego kosztami postępowania wznowieniowego po myśli art. 639 k.p.k.

[WB]

[a.ł]

Antoni Bojańczyk Małgorzata Bednarek Adam Roch